

POLIITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti ma-
ailmassa kulkista.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATAJA
ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

No. 26

Keskiviikkona, tammik. 31—Wednesday, Jan. 31

KYMMEN ES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

\$800,000,000 mur- havarusteluun

Washington, tammik. 30. — Hallituksen lakiehdotus noin \$800,000,000 myöntämisestä "puolustustarkoituksiin", s. o. murhavarusteluun, alkoi "läpäis-
tä" kongressissa tänään, kun es-
tustajahuone hyväksyi esityksen
\$15,000,000 myöntämisestä ran-
nikollinnakkeita varten.

Armeijalle on mainittu ku-
lukarivissa säädetty \$360,000,000,
lukuunottamatta lukuisia y-
limääräisiä erä, jolla sanotaan
korvattavan mobilisointikuluja
ja sotavälineiden hintojen nous-
usta johtuvia lisäkuluja.

Laivastolle aiotaan myöntää
\$351,433,245, verrattuna \$313,000,000 viime vuonna. Laivasto-
lakiehdotuksen voimaantulo nyky-
isessä muodossaan edellyttää
kolmen 42,000 tonnin taistelulai-
van rakentamista @ \$28,178,592;
yhdessä taisteluristeilijän \$26,694,496;
kolme vakoojaristeilijää @ \$6,747,145;
viisiosta "hävittä-
jää" @ \$1,748,612; yksi alapulava
\$2,808,000; yksi submariini a-
pulainen \$2,199,400 ja kahdeksan-
santista 800 tonnin vedenalais-
ta @ \$1,434,093.

Toinen tekeillä oleva varustelu-
laki on senaatin komitean harkit-
tavana nykyisin oleva ehdotus
yleisen pakollisen sotapalveluk-
sen voimaansattamisesta. Sena-
attori Lee, Marylandista, tu-
lee ristikuulustelemaan kenraali-
majureita Scottia ja Woodia heid-
än äskeisten lausuntojensa joh-
dosta, että kansalliskaartin kom-
mentaminen liittovaltion palve-
luksen ei ole vastannut tarkot-
tustaan. Nämä upseerit ovat
"vakavasti" sitä mieltä, että Yh-
dysvalloissa oli otettava käytän-
töön pakollinen sotapalvelus,
koska vapaaehtoisjärjestelmä on
"huomioonottaen" nykykaisen
sodankäynnin vaatimukset", te-
hoton. Kongressin ei luulla rat-
kaisevan tätä lainsäädäntökysy-
mystä tällä istutokaudella.

Puola virallisesti kiittä- nyt Saksan keisaria "vapautuksesta"

Berlin, 30 p. tammik. — (Say-
villen kautta.) Uutistoimistojen
levittämän tiedon mukaan kei-
sari Wilhelm juuri viettäessään
syntymäpäiväänsä sai muitten
onnetoivotusten ohessa myös
onnetoivotuksen Puolan a-
sukkaita, jotka samassa "ilmais-
vi" kiitollisuutensa marraskuun
5 päivänä Saksan ja Itävallan
hallitusten antaman julistuksen
johdosta, jolla Puola tehtiin it-
senäiseksi valtakunnaksi.

Saksassa ruokavarat vähissä

Amsterdam, 30 p. tammik. —
Saksan ravintosiain ministeri
von Batockin puheessaan teki-
mien lausuntojen nojalla voidaan
päättää, että Saksassa on ruoka-
tavarat vähissä ja että niiden
käytön suhteen tarvitaan erikois-
ta säästeliäisyyttä, jotta ne saa-
daan riittämään uuden sadon
korjaamiseen saakka. Potaattia
saatiin viime kesänä keho sato,
joten potaattivarasto on 2 milj.
tonnia pienempi kuin viime tal-
vena. Yksin turnipsien syöttä-
minen eläimille on kielletty kun
hallitus on ollut pakotettu sääs-
tämään ihmisten ravinnoksi.

Rikkaita hopealöytöjä Saksassa?

Berlin, 30 p. tammik. — Ma-
rienbadin vanhoissa kaivannoissa
Böömässä, jotka ovat pitkän ai-
kaa olleet seisoksissa ilmoitetaan
löydetyn rikkaita malmia jota
nähtävästi on runsaassa määräs-
sä. Malmisui on ollut syvem-
mällä rikkaampaa ja entsaikaisten
välineitten avulla on kaiva-
minen ollut tuottamatonta, mut-
ta nykyisemmällä tekniikalla on
vanha vuorensa maannut aarre-
saatu käsiin.

Ranska kärsii kylmästä talvesta

Joet jäätyneet. Pariisissa palel-
tuu ihmisiä.

Pariisi, 30 p. tammik. — Rans-
ka on kärsinyt jatkuvista pakka-
sista, ilman lämpöä vaihdellen
10 ja 15 Celsius astetta pak-
kasta. Seine ja muut joet sekä
kanavat ovat jäätyneet ja liiken-
ne seisahtunut. Suurimman va-
hingon Pariisin asukkailla tekee
kanavien jäätyminen, sillä Parii-
siin on hiili tuotu kanavien kaut-
ta lotjilla Moceau-les-Mines'in a-
lueelta, joka on Pariisiin lähinnä
oleva hiilialue sen järestä kun
saksalaiset valloittivat pohjoisen
kaivosalueen. Hiilipula on käyn-
nyt yhä pahemmaksi Pariisissa
ja useita ihmisiä on paleltunut.

Itävallan keisari vanno- tetu säilyttämään val- takunnan koskematto- mana

Budapest, 29 p. tammik. —
Unkarin kuningas-valan sanat,
jotka Unkarin valtiopäivien aseta-
mista kruunaus-toimikunta val-
misti oli tehty sellaiseksi, että
kuningas valan tehdessään sitou-
tu säilyttämään Unkarin ja sen
alusmaat Kroatian, Slavonian ja
Dalmatian koskemattomina ja
päinvastoin jos mahdollista laa-
jentaa niiden rajoja.

Lontoon sotatarveh- taan räjähdys

New York, 30 p. tammik. —
Tänne juuri Liverpoolista saapue-
neet matkustajat ovat tuoneet
tulleensaan tiedon, ettei Lontoos-
sa t.k. 19 päivänä tapahtuneessa
sotatarvehetän palossa ollut
kysymyksessä Woolwichin arse-
naali vaan sen lähelle sodan ai-
kana rakennettu Silvertownin
sotatarvehetä. Silvertown on
8 mailia itään Lontoosta.

Mormoneja kehoitettu poistumaan Chihua- huasta

El Paso, tammik. 30. — Tääl-
lä olevat mormonien johtajat
lähettivät eilen kaikille läntisessä
Chihuahua osalle mormo-
neille kehoituksen kiiruhtaa Yh-
dysvaltain rajalle ennenkuin vii-
meiset amerikalaiset sotilait
poistuvat Colonia Dublinista.
Kehotus on annettu siksi, että
Villa on uhanut turastaa mor-
moneja, kun he ovat auttaneet
amerikalaisia tarvikkeiden han-
kinna.

Palava laiva kadonnut?

Seattle, Wash., tammik. 30. —
Eilen illalla kerrottiin täällä, et-
tä eräs höyrylaiva on nähty tu-
kossa Everettin kohdalla, muuta-
mien mailien päässä rannikolta.
Höyrylaiva Kulshan, lääkäreillä
ja pulmotoreilla "varustettuna",
kävi tarkastelemaan Puget
Soundin vesiä Everettin tienoil-
la, mutta ei löytänyt mitään
merkkiä mainitunlaisesta lai-
vasta.

WALL-KADUN URKINTAJARJES- TELM. TUTKINTO

New York, 30 p. tammik. —
Täällä presidentti Wilsonin rau-
hannootasta Wall-kadun pörssi-
keinottelijoiden saaman ennak-
kotiedon suhteen toimitetussa
kuulustelussa todistajana esiin-
tyessään selitti pankkiiri Bernard
Baruch, että hän oli myömyllä
osakkeita vähän ennenkuin pre-
sidentin nootta tuli tunnetuksi
voittanut \$476,000. Hän kuitenkin
väitti, ettei hänellä ollut mi-
tään ennakkotietoa Wilsonin rau-
hannootasta vaan oli hän Saksan
valtiokanslerin Bethman-Holwe-
gin ja Englannin pääministeri
Lloyd-Georgin puheista tullut
sihen käsitykseen, että rauhan-
neuvottelut ovat todella odotetta-
vissa. Hän oli alkanut epäillä
havainnoitaan ja oli ostanut jou-

kon terästruusin osakkeita juuri
muutamia tunteja aikaisemmin
kun Wilsonin nootta tuli tunne-
tuksi ja jos hän olisi pysynyt al-
kuperäisessä suunnitelmassaan
järkähtämättömänä niin hänen
voittonsa oli ollut sitäkin suu-
rempi.

Baruch ei kuitenkaan salannut
seuraavia tosiseikkoja, että hän
oli neuvotellut rahaministeri Mc-
Adoon kanssa aivan samoina
päivinä, mutta hän väitti sen kos-
keneen hallituksen pankkivalio-
kunnan viraston täyttämistä, jota
varten häneltä oli tiedusteltu ky-
kenevää pankkivirkailijaa. Pre-
sidentin yksityisasiames evertsi
House oli siitä erikoisesti ilmoit-
tanut Baruchille, jonka jälestä
Baruch oli ilmoittanut McAdool-
le kenen hän haluaisi asetta-
vaksi kysymyksessä olleeseen
hallituksen virkaan.

Myöskin myöskin Baruch anta-
neensa Wilsonin vaalitaistelun-
kassaan \$50,000, mutta väitti, et-
tei sillä seikalla ollut mitään yhe-
teyttä hänen ja hallitusmiesten
välisten suhteitten kanssa. Hän
oli presidentti Wilsonin yksityis-
sihteeriin Tumultyn persoonalli-
nen tuttava ja oli tavannut Tu-
multyä aika-ajoin, mutta ei
sanonut sellaista tapahtunee sil-
lä ajalla jolloin rauhannootta oli
valmistettavana ja julkaisematta.

Baruchin järestä kuulusteluin
erästä pankkiiri White, jonka
tiedetään olleen Saksan lähetti-
lään kreivi Bernstorffin tutta-
van ja jonka on syytetty saaneen
ennakkotietoa lähettälästä Wil-
sonin rauhannootan suhteen.
Hän ei tiennyt kerrassaan mi-
tään muuta kuin, että hänen vi-
tävänsä pörssikeinottelija Law-
son usein puhui sellaista jolla ei
ollut paljonkaan merkitystä. Hän
väitti, ettei hän eikä hänen liike-
toverinsa olleet myömyntä osak-
keita eikä keinotelleet pörssissä
joulukuun 10 ja 30 päivän väli-
senä aikana. Hän myömyntä ole-
vansa tuttavallisissa väleissä
kreivi Bernstorffin ja useitten
Saksan diplomaattisissa viroissa
palvelevien henkilöitten kanssa.

Nälkätaiteilijat koetta- vat yllistellä "tai- dettaan"

New York, tammik. 30. —
Kolmetoista New Yorkin poliis-
ia on viimeisen kolmen viikon
ajalla uhrattuun "aiteelle",
jotka päätarkoituksena on todis-
taa, että työläiset saavat liian
korkeata palkkaa ja tuhlavat
sen syömällä liikaa. Vain kaksi-
kymmentäviisi senttiä kuuluvat
he tarvinneen päivän ruokaan ja
noillakin sapuskoilla väittävät he
lihoneensa 1-6 pannaan. Ai-
noastaan yksi myöntää laihtu-
neensa neljä panna.

Yhdysvaltain lähettiläs lähtee Mexicoon heti

Washington, tammik. 30. —
Näiden pidetyt ministeristön ko-
ouksen perästä valtiosihteeri
Lansing ilmoitti ryhtyvänsä heti
järjestämään lähetyksiä Mexico
Cityyn ja määräävänsä lähettiläs
Fletcherin menemään Mexicoon
heti.

Lasten murha yhä selittämättä

Seattle, Wash., tammik. 30. —
Viranomaiset eivät ole vielä on-
nistuneet saamaan selville kuin-
ka S. A. Hewittin neljä lasta
murhattiin Auburnissa viime
sunnuntai-aihana ja heidän isän-
sä, jota pidetään Seattlen vanki-
lassa, väittää olevansa syytön.

Hevosenihaa syötävä- nä New Yorkissa

Auburnin väestön kerrotaan
olevan sangen suutuksissaan
tuon tapahtuman johdosta.
Taloa tarkastellessa piirityyt-
tajan apulainen Helsing, sheriffi
Stringer ja apulaissheriffi Matt
Starwich löysivät tupakkakan-
nun, jonka pohjassa oli pieniä
reikiä ja joka haiskahti paloöl-
lylle. Luullaan, että murhaaja,
iskettyään lasten päät rikki va-
saralla tai jollakin muulla aseel-
la, syytti talon tuleen antamalla
paloöljyn vuotaa tuosta kannus-
tialle.
Poliisi ei ota uskoakseen Hew-
ittin kertomusta palavan lampun
räjähtämisestä ja tulen leviämi-
stä sen kautta.

Rumanian kuningas asettuu etelä- Venäjälle

Berlin, 30 p. tammik. — (Say-
villen kautta.) Venäjältä saatu-
jen tietojen mukaan on Venäjän
keisarillinen huone antanut Ru-
manian kuningasperheelle Jeka-
terinoslawissa olevan Potemkin-
palatsin asunnoksi siksi a-
jaksi kun Rumanian hallituksen
täytyy pysyä pois kotimaastaan.
Osa Rumanian hallitusvirano-
maista tulee siirtymään Jekate-
rinoslawiin kun virallinen halli-
tus asetetaan Khersoniin. Edu-
skunta tulee sijoittamaan luul-
vimmin Khersoniin.

Kahakka Adrian merellä

Italialaiset ilmoittavat tuhon-
neensa itävaltalaisen tor-
pedo-hävittäjän.

Roma, 30 p. tammik. — Tri-
buna julkaisee tiedon, että ita-
lialainen torpedolaiva oli Adrian
merellä tullen otettuun itä-
valtalaisen torpedo-hävittäjän
Huszarin kanssa, ampunut itä-
valtalaisen aluksen taisteluky-
vyttömäksi ja tulessa. Itävalta-
laiset hinasivat Huszarin otte-
luun päättyttyä laivasto-asemal-
leen.

Submariinit upottaneet laivoja.

Lontoo, 30 p. tammik. — Lai-
valiiketoimisto on ilmoittanut,
että venäläinen höyrylaiva Egret
on upotettu ja samoin engl. höy-
rylaiva Jevington sekä tanskalai-
nen höyrylaiva Fulton. Jeving-
ton oli 2,747 tonnin ja Fulton 1,030
tonnin kantoinen.

Ankaria maanjäris- tyksiä

Washington, tammik. 30. —
Georgetown yliopiston observa-
tion seismografit osoittivat vii-
me yönä ja varhain tänä aamuna
ankarampia maanjäristyksiä kuin
on huomattu tapahtuneen kah-
teen vuoteen. Tärinä alkoi klo
9:45 eilen illalla ja kesti klo 1
aamulla. Ankarin tärinähdys ta-
pahtui neljänkymmenen minu-
utin kuluttua järinän alkamisesta.
Se oli niin ankara, että kahden
seismografin neulat lensivät pai-
koiltaan.

ARSENIKKIA SE- KOTTUNUT PAN- NUKAKKUIHIN; VIISI KUOLLUT.

Cleveland, Ohio, tammik. 30. —
St. Ignatiuksen observatorion
seismografi osotti viime yönä
"ankarimman maanjäristyksen
kahteen vuoteen", ilmoitettiin
täällä tänään. Järitys alkoi klo
10:10 illalla ja lakkasi vasta klo
1:35 aamulla. Läitöksen johta-
ja Odenback arvioi sen tapahtu-
neen noin 7000 mailin päässä.

Pannukakut uhrattiin

Kankakee, Ill., tammik. 30. —
Pannukakujen, joihin tapatur-
maisesti sekoitettiin arsenikkia, sa-
nootaan aiheutaneen viiden hen-
kilön kuoleman Meintsin per-
heessä erällä "tata" paikkaa lähel-
lä olevalla maatilalla eilen a-
mulla.
Pannukakut teki Mrs. O. K.
Meints, neljän uhrin äiti ja vii-
dennen isoäiti. Mrs. Meintsin
luullaan sekoittaneen miehensä
eläintäntyössä käyttämää myr-
kyvalmistetta pannukakujauhoi-
hin, luullen myrkytjauhoja pan-
nukakujauhoiksi.

Kreikan hallitusmiehet suoritta- neet liittoutuneitten lipulle va- ditun kunniansoituksen.

Lontoo, 30 p. tammik. — Reu-
terin toimiston Ateenasta saama
tieto kertoo, että Kreikan kor-
keimmat hallintoviranomaiset o-
vat Zepionissa suorittaneet liit-
toutuneitten maitten lipuille sel-
laiset kunniansoitussereoniati,
joita Kreikalta on vaadittu Atee-
nassa ranskalaisen sotajoukko-
jen kimppeun tehdyn hyökkäyk-
sen hyvitukseksi.

Saksalainen kauppari ilmoitetaan nähdyksi.

Cape Haitien, 30 p. tammik. —
Lauantaina havaittiin Monte
Christin niemien pohjoispuolella
tunteaman laiva, jonka otakut-
tiin olevan saksalaisen kauppari-
in, sillä tienoilla ei tietojen mu-
kaan ole sellaisia laivoja liik-
keellä. Laiva meni merelle jäl-
leen näkymättömästi käymättä
maissa.

Purjelaitvatkin varustetaan ty- keillä.

New York, 30 p. tammik. —
Submariinien pelosta ovat eng-
lantilaiset asestaneet kaikki lai-
vansa. Cunard linjan laivalla
Carmanialla, jolla oli tykit, sen
lisäksi oli erikoiset määräykset
submariinivaaran varalle. Kaksi
pitkää ja kaksi lyhyttä höyry-
pillin puhallusta ilmoitettiin mer-
kitsevän laivan olevan vaarassa
taikka pommituksen alaisena ja
silloin matkustajien velvollisuus
oli varustaa itsensä pelastusöljöl-
lä sekä asettaa valmiiksi paikoil-
le, josta heidät järjestyksessä
voidaan johtaa pelastusveneisiin.
Laivan tykkimiesten oli asetutta-
va tykkien luokse ja pysyttävä
paikoillaan kunnes kaikki laival-
ta olivat lähteneet.

Rosvot saaneet pienen "potin"

Los Gator, Cal., tammik. 30. —
Kovin vähän selvillä sanoma-
lehtien huonoista raha-asioista o-
livat rosvot, jotka tunkeutuivat
"Mail-Newsin" konttoriin eilen
aamulla, vyöryen ulos liikkeen
kassakaapin, jossa oli vain \$5, se-
kä kirjoja ja asiapapereita.
Kassakaapin liikutuksessa on
täytynyt olla ainakin kolme
miestä: Sitä ei ole löydetty.

Rahaa myytävänä

Manila, tammik. 30. — Lain-
laatikunnassa on esitetty laki-
ehdotus hallituksen kassaholveis-
sa Corregidorissa olevien 18,000-
200 hopeapeson myymisestä \$1,
250,000 voitolla.
Lakiehdotus, joka näyttää var-
masti tulevan hyväksytyksi, mer-
kitsee, että setelien lunastuksi
tulee kulta. Lain lopullinen voi-
maantulo riippuu presidentti
Wilsonista.

RUOKA-AINEIDEN RAJOI- TUS ITALIASSA.

Roma, 30 p. tammik. — Ra-
vintoasioitten ministeri Bianchi
on julkaissut yleisen vetoumik-
sen Italian asukkaihin pyytään
jokaista henkilöä säästämään
syödessään. Italialaisia pyyde-
tään syömään 2 unssia vähem-
män leipää ja unssin vähemmän
lihaa joka päivä kuin tähän saak-
ka ovat tehneet. Sikäli kuin kä-
sitetään on ministerin kehoitus
otettava valmistusmääräyksenä,
jota tulee muutaman viikon ku-
luttua seuraamaan erikoisia pa-
kollisia ruokatarvoitten kulu-
tuksen rajoitusmääräyksiä.

Iowassakin puhutaan "luukuiva"-lakia

Des Moines, Iowa, tammik. 30. —
Iowan valtion edustajahuone
tänään hyväksyi päätöslausel-
muksen, jonka mukaan kansan ää-
nestettäväksi alistetaan kysymys
ehdottoman kieltoain voimaans-
saattamisesta Iowassa.

Arizonan kuvernööri- ehdokasten riita

Hunt mahdollisesti saa pitää
paikkansa.

Phoenix, 29 p. tammik. — Ku-
vernööriehdokasten välisessä
äänentaskuriidassa antoi ylioikeu-
dentuogari Stanford päätök-
sen, jonka mukaan kummalle-
kaan ei lasketa sellaisia äänes-
tyslistoja, joissa äänestäjä, en-
sin äänestettyään suoralla puo-
luetikella on merkinnyt toisen
puoleen kuvernööriehdokasta
äänestäneensä. Republikaanien
ehdokkaan Campbellin voitto
perustui sellaisiin äämiin ja ku-
vernööri syytti, että äänentasku-
kassa eräissä piireissä republi-
kaanit väärepsivät äänestysliso-
ja lisäten suoralla demokraatti-
puoleen listalla äänestäneitten
listoihin merkin republikaanien
kuvernööriehdokkaan eduksi.
Ylioikeuden päätöstä pidetään
Huntin voiton merkinä ja
Campbellin sanotaan päättäneen
olla tekemättä yrityksiä kuvern-
öörinviran valtaamiseksi en-
nenkuin äänen uudelleen lasku
lopullisesti on suoritettu. Hunt
ei ole luovuttanut virastaan
kilpailijalleen.

Uusi ajanlasku käytän- töön Turkissa

Amsterdam, Hollanti, tammik.
30. — Konstantinopolista Reute-
rin toimistolle saapunut sähkö-
sanoma kertoo, että Turkin par-
lamentti on, hallituksen esityk-
sestä, muodollisesti hyväksynyt
gregorialaisen kalenterin käytän-
töön ottamisen.

Muhamettilainen kalenteri, jota
tähän asti on käytetty Turkis-
sa, perustuu kuun vaiheisiin ja
sisälsi 12 kuukautta, vuosi alka-
en gregorialaisen kalenterin heinä-
kuussa.

Rosvot saaneet pienen "potin"

Los Gator, Cal., tammik. 30. —
Kovin vähän selvillä sanoma-
lehtien huonoista raha-asioista o-
livat rosvot, jotka tunkeutuivat
"Mail-Newsin" konttoriin eilen
aamulla, vyöryen ulos liikkeen
kassakaapin, jossa oli vain \$5, se-
kä kirjoja ja asiapapereita.
Kassakaapin liikutuksessa on
täytynyt olla ainakin kolme
miestä: Sitä ei ole löydetty.

Rahaa myytävänä

Manila, tammik. 30. — Lain-
laatikunnassa on esitetty laki-
ehdotus hallituksen kassaholveis-
sa Corregidorissa olevien 18,000-
200 hopeapeson myymisestä \$1,
250,000 voitolla.
Lakiehdotus, joka näyttää var-
masti tulevan hyväksytyksi, mer-
kitsee, että setelien lunastuksi
tulee kulta. Lain lopullinen voi-
maantulo riippuu presidentti
Wilsonista.

RUOKA-AINEIDEN RAJOI- TUS ITALIASSA.

Roma, 30 p. tammik. — Ra-
vintoasioitten ministeri Bianchi
on julkaissut yleisen vetoumik-
sen Italian asukkaihin pyytään
jokaista henkilöä säästämään
syödessään. Italialaisia pyyde-
tään syömään 2 unssia vähem-
män leipää ja unssin vähemmän
lihaa joka päivä kuin tähän saak-
ka ovat tehneet. Sikäli kuin kä-
sitetään on ministerin kehoitus
otettava valmistusmääräyksenä,
jota tulee muutaman viikon ku-
luttua seuraamaan erikoisia pa-
kollisia ruokatarvoitten kulu-
tuksen rajoitusmääräyksiä.

Iowassakin puhutaan "luukuiva"-lakia

Des Moines, Iowa, tammik. 30. —
Iowan valtion edustajahuone
tänään hyväksyi päätöslausel-
muksen, jonka mukaan kansan ää-
nestettäväksi alistetaan kysymys
ehdottoman kieltoain voimaans-
saattamisesta Iowassa.

Tyffuskuume raivoaa pohjois-Mexicossa

El Paso, Texas, tammik. 30. —
Yhdysvaltain viranomaiset ovat
julistaneet täällä olevan kansain-
välisen (Mexicon ja Yhdysval-
tain) sillan karanteenitilaan poh-
jois-Mexicossa raivoavan tyffus-
kuumeen takia. Eilen tapahtui
sillalla mellakka, jonka vuoksi
yhdysvaltalaiset ja mexicolaiset
viranomaiset ovat ryhtyneet toi-
menpiteisiin mainitunlaisten rau-
hottomuuksien tukahuttamiseksi.
Sotaväkeä aiotaan käyttää, ellei
järjestystä voida muuten ylläpi-
tää.

Tulvan tuhojen estä- mistä Dakotassa ja Minnesotassa suunnit- tellaan

Pierre, S. D., 30 p. tammik. —
Minnesotalainen insinööri F. L.
Gliff esiintyi täällä valtion lain-
laatikunnan istuntoon esittä-
mään suunnitelmaa Dakotan ja
Minnesotan valtioiden yhteis-
toimintaa varten Red ja Min-
nesota jokien tulvien hallitsemis-
ta ja jokien varsilla olevien soit-
ten kuivaamista varten. Sikäli
kuin tiedetään aikaa insinööri
Gliff myöskin esittää suunnitel-
miansa Minnesotan valtion lain-
laatikunnalle.

Senaatti ei "kritiseeraa" Wilsonin puhetta

Washington, D. C., 30 p. tam-
mik. — Senaatti 38 äänellä 30
vastaan päätti asettaa "pöydälle"
senaattori Cumminsin ehdotuk-
sen presidentti Wilsonin rauhan-
puheen johdosta keskustelemi-
sestä. Ehdotuksesta äänesteti-
tiin sen järestä kun Cummins o-
li tekemässä ehdotuksen puoles-
ta puhussaan ankarasti tuomin-
nut presidentti Wilsonia ja vaati-
nut, että senaattile on annettava
tilaisuus ilmaista kantansa kysy-
myksen suhteen.

Cummins väitti, että Wilsonin
puheessaan mainitsema kansojen
rauhanliitto tulisi loukkaamaan
Yhdysvaltain itäisiä osia, ame-
rikalaisten traditioonsa ja luov-
uttaisi "meidän" voimakkaan
laivastomme ja "armeijamme"
kansojen yhteisen liiton komen-
non alaiseiksi. Hän väitti, että
demokraattinen enemmistö sen-
naatissa pelkäsi keskustella avo-
naisesti ja sen tähden oli halu-
ka hantamaan asian kokonaan-
aan.
Hän sanoi ei epäilevänsä pre-
sidentin rehellisyyttä taikka hä-
nen tarkoitustensa puhtautta,
mutta väitti, että mikään muu
voima ei voi hallita maailmaa
kun luja sotalaivos ja että ame-
rikalaisten saadakseen oikeuten-
sa tulisi valmistaantua kulkista-
maan sitä vastaan "kapinoivat
kansat".

COSTA RICON PRESIDEN- TIN VAIHDO.

Washington, D. C., 30 p. tam-
mik. — Tänne Yhdysvaltain hal-
litukselle diplomaattisia teitä
myöten on saapunut tieto, että
Costa Ricassa keski-Amerikassa
on tapahtunut vallankumous e-
rään Frederico Tinocin vallates-
sa presidentin viran entiseltä pre-
sidentiltä Alfredo Gonzalesilta.
Gonzalesin on saatu tietää paen-
neen Amerikan lähetystön tur-
viin ja pyytäneen Amerikan a-
puta. Vallankumouksessa ei ole
vuodatettu verta ja tapahtui se
yhtäkkiä odottamatta, ollen pre-
sidentin viralta svökseminen ja
kapinallisten käsiin virastojen
ottaminen suoritettu 12 tunnin
kestäessä.

PUOLUEETTOMAT MAAT NEUVOTTELEMAAN.

Berlin, 30 p. tammik. — (Say-
villen kautta.) Sveitsin hallitus
on lähettänyt Hollannille kehoi-
tuksien lähettää diplomaattinen
edustajansa Tukholmaan puolue-
ettomien maitten yhteiseen neu-
vottelukokouksenpuolesta valmiste-
viin neuvotteluihin.